

O'ZBEKISTONDA BIZNESNI RIVOJLANTIRISH

Isaqjonov Murodjon Ibtohimjon o'g'li

*Farg'ona politexnika instituti, mexanika-mashinasozlik
fakulteti 2-bosqich talabasi.*

Ilmiy raxbar : Mahmudov A. M.

Annotatsiya: So'nggi yillarda O'zbekiston o'z iqtisodiyotini jonlantirish, investitsiyalarni jalb qilish va biznesni rivojlantirish bo'yicha strategik tashabbuslar orqali tadbirkorlikni rivojlantirish bo'yicha o'zgaruvchan sayohatga chiqdi. Kichik va o'rta korxonalar (KO'B) va xususiy tadbirkorlik uchun qulay muhit yaratishga katta e'tibor qaratilayotgan O'zbekiston barqaror iqtisodiy o'sish va innovatsiyalarga yo'l ochmoqda.

Kalit so'zlar: biznes, tadbirkorlik, tashabbuslar, innovatsiyalar, savdo, moliyaviy rag'batlantirish.

O'zbekiston tadbirkorlikni rivojlantirishga intilayotgani me'yoriy-huquqiy bazani tartibga solish, infratuzilmani yaxshilash va sarmoyaviy qulay muhitni rag'batlantirish bo'yicha amalga oshirilayotgan qator islohotlar va siyosatlarida yaqqol namoyon bo'lmoqda. Hukumat tomonidan byurokratik to'siqlarni bartaraf etish, shaffoflikni oshirish, tadbirkorlik madaniyatini yuksaltirishga qaratilayotgan e'tibor biznesning jadal rivojlanishiga zamin yaratdi. O'zbekistonda biznesni rivojlantirish strategiyasida tadbirkorlar va kichik va o'rta biznes imkoniyatlarini kengaytirish asosiy o'rin tutadi. Biznesni rivojlantirish markazlarini tashkil etish, moliyaviy rag'batlantirish, salohiyatni oshirish dasturlarini taklif qilish kabi tashabbuslar kichik biznes va startaplarning rivojlanishiga turtki bo'ldi. Moliyalashtirish, resurslar va bozor imkoniyatlaridan foydalanishni osonlashtirib, O'zbekiston innovatsiyalar gullab-yashnaydigan va biznes ravnaq topadigan jonli ekotizimni rivojlantirmoqda. O'zbekistonning xalqaro sheriklik va bozor integratsiyasini yo'lga qo'yish borasidagi sa'y-harakatlari biznesni rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Jahon savdo forumlarida ishtirok etish, xorijiy sarmoyalarni jalb qilish va transchegaraviy hamkorlikni rivojlantirish orqali O'zbekiston o'zining bozor imkoniyatlarini kengaytirmoqda va o'zaro o'sish uchun tashqi tajribadan foydalanmoqda. Bu global istiqbol nafaqat raqobatbardoshlikni oshiradi, balki iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish uchun yangi yo'llarni ochadi. Bugungi raqamli asrda texnologiya va innovatsiyalar biznes rivojlanishining asosiy omillari hisoblanadi. O'zbekistonning raqamli transformatsiya sari intilishi, texnologik startaplarni rag'batlantirish va ilg'or yechimlarni o'zlashtirishi mamlakatni bilimga asoslangan iqtisodiyot sari olg'a surmoqda. Texnologiyalar kuchidan foydalangan holda

O‘zbekistondagi korxonalar yangi imkoniyatlarni ochmoqda, samaradorlikni oshirmoqda va tobora kuchayib borayotgan raqobat muhitida oldinda bormoqda. O‘zbekistonda biznesni rivojlantirish hukumatning asosiy ustuvor yo‘nalishi hisoblanadi, chunki mamlakat iqtisodiy o‘shishni rag‘batlantirish, investitsiyalarni jalb etish, tadbirkorlar va kichik biznes uchun yangi imkoniyatlar yaratishga intilmoqda. O‘zbekistonda yillar davomida biznes jarayonlarini tartibga solish, sarmoyaviy muhitni yaxshilash va xususiy sektor rivojlanishiga ko‘maklashish bo‘yicha turli islohotlar va tashabbuslar amalga oshirildi. Tadbirkorlikni qo‘llab-quvvatlash borasidagi e‘tiborga molik yangiliklardan biri O‘zbekistonda kichik va o‘rta korxonalarni innovatsion vositalar bilan ta‘minlash va qo‘llab-quvvatlashga qaratilgan biznesni rivojlantirish kompaniyasining tashkil etilishidir. Ushbu tashabbus korxonalariga raqobatbardosh bozor muhitida o‘shish, kengaytirish va rivojlanish uchun zarur bo‘lgan resurslar va tajribaga ega bo‘lishda yordam berishda juda muhimdir. Qolaversa, byurokratik to‘siqlarni bartaraf etish va davlat boshqaruvi funksiyalarini soddalashtirish borasidagi sa‘y-harakatlar tadbirkorlik faoliyatini rivojlantirish uchun yanada qulay muhit yaratishda muhim ahamiyat kasb etdi. Jarayonlarni soddalashtirish, qog‘ozbozlikni kamaytirish va shaffoflikni oshirish orqali O‘zbekiston ko‘proq investorlarni jalb etish, tadbirkorlikni rag‘batlantirish va turli tarmoqlarda iqtisodiy faollikni oshirishni maqsad qilgan. O‘zbekiston ichki tashabbuslardan tashqari, biznesni rivojlantirish uchun xalqaro sheriklik va hamkorlikni faol ravishda ilgari surmoqda. Savdo munosabatlarini rivojlantirish, global forumlarda ishtirok etish va xorijiy sarmoyalarni jalb qilish orqali O‘zbekiston raqobatbardoshligini oshirish, tashqi tajribadan foydalanish va o‘zaro manfaatli yangi bozorlarga kirishni maqsad qilgan. Umuman olganda, O‘zbekistonda biznesni rivojlantirishga qaratilayotgan e‘tibor innovatsiyalar, tadbirkorlik va iqtisodiyotni diversifikatsiya qilishni qo‘llab-quvvatlashga intilayotganini aks ettiradi. Tadbirkorlik sub’yektlarining rivojlanishi uchun qulay muhit yaratib, O‘zbekiston o‘zining faol xususiy sektori salohiyatidan to‘liq foydalanish, barqaror o‘shishni ta‘minlash va mamlakatning umumiy farovonligiga hissa qo‘shishni maqsad qilgan.

Xulosa:

O‘zbekiston iqtisodiyotni diversifikatsiya qilish va barqaror o‘shish yo‘lidagi sayohatini davom ettirar ekan, biznesni rivojlantirish uning kun tartibida birinchi o‘rinda turadi. Tadbirkorlik madaniyatini yuksaltirish, kichik va o‘rta biznes imkoniyatlarini kengaytirish va innovatsiyalarni qo‘llab-quvvatlash orqali O‘zbekiston nafaqat biznes uchun yangi imkoniyatlar yaratmoqda, balki farovon va dinamik iqtisodiyotga zamin yaratmoqda. Ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, xalqaro hamkorlikni rag‘batlantirish va texnologiyalarni o‘zlashtirishga aniq e‘tibor qaratilayotgan O‘zbekiston mintaqada tadbirkorlik va innovatsiyalar markazi sifatida paydo bo‘lish uchun yaxshi mavqega ega.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1.Vales W.J. Empirical research on entrepreneurial orientation: An assessment and suggestions for future research / W.J. Wales, V.K. Gupta, F.T. Mousa // International Small Business Journal. - 2013. - №31(4). - P. 357-383.

2.Bayxonov B.T. "O'zbekiston iqtisodiyotida investisiyalarni tarmoqlararo taqsimlashning ekonometrik modellashtirish uslubiyatini takomillashtirish". Iqtisodiyot fanlari doktori (DSc) dissertatsiyasi avtoreferati. Toshkent - 2019. - 76 b.

3.Abulqosimov H.P., Qulmatov A.A. O'zbekistonda kichik biznes sohasida oilaviy tadbirkorlikning o'rni va uni rivojlantirish yo'llari. Monografiya. - T.: Universitet, 2015. - 126 b.

4.G'oyibnazarov B.K., Rahmonov H.O., Otajonov Sh.I., Almatova D.S. Kichik biznes va xususiy tadbirkorlik - mamlakat ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotini yuksaltirish omili. Monografiya. - T.: Fan, 2011. - 184 b.

5.www.ziyonet.uz